

GUY LESHEM

קורס מיחשוב מקבילי ומבוזר

הרצאה 1: מבוא

ר גיא לשם"ד -מרצה

אדמיניסטרציה

•הרצאות פעם בשבוע בימי ראשון.

שעה 17:00 עד 20:00•

דרישות

- .(program in C) C שפת•
- מבנה נתונים (Data Structures).
- Computer) ארכיטקטורת מחשבים Architecture).

מיחשוב מקבילי ומבוזר - ר גיא לשם"ד -מרצה 3

מדיניות מתן ציונים

•50% בחינה סופית •50% עבודות בית (על 4 מערכות •Matlab ,openMP ,MPl שונות: Matlab ,openMP (IntelMKL

מיחשוב מקבילי ומבוזר 4

פרטים ליצירת קשר

- ד"ר גיא לשם•
- Email: leshemg@cs.bgu.ac.il

On-line Books:

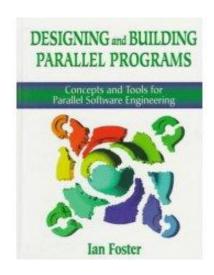
•Ian Foster, Designing and Building Parallel Programs

http://www-unix.mcs.anl.gov/dbpp/

Geoffrey Fox, Parallel Computing Works.

www.npac.syr.edu/copywrite/pcw

• For this week, start reading Chapter 1

On-line Books:

- •an introduction to parallel algorithms
- •http://www.cs.utah.edu/~hari/teaching/bigdata/book92-JaJa-parallel.algorithms.intro.pdf

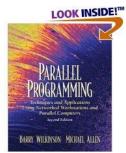
7 ר גיא לשם"ד -מרצה

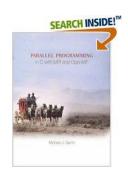
חומרי קורס (המשך)

Offline Books:

- Vipin Kumar et al., Introduction to Parallel Computing, Benjamin, 2004.
- Wilkinson B. and Allen Michael., Parallel Programming, Prentice-Hall 1999.
- Quinn Michael., Parallel Programming in C with MPI and OpenMP, McGraw Hill, 2003

סדר ההרצאות

הקורס יתחלק ל-3 נושאים:

א. מערכות מקביליות:

- נושאים בתכנות מקבילי 1.
- נושאים בתכנות מקבילי 2.
  - ארכיטקטורת מקביליות.
- עיצוב אלגוריתם מקביליים.

ב. מודלים לתכנות מקבילי:

- .C לשפת MPI -
- ספריית OpenMP לשפת -
  - MATLAB מקבילי.
- .C++ עבור Visual Studio עבור Intel: Math Kernel Library ספריית -

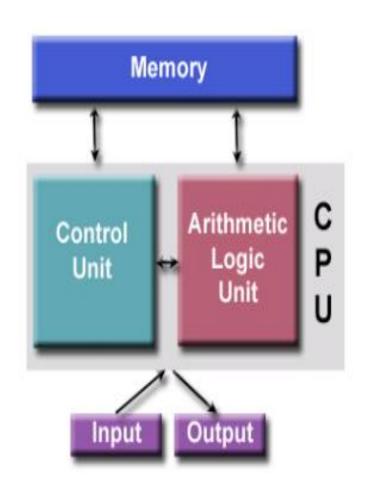
ג. אלגוריתמים מקביליים:

- מיונים מקביליים מיונים פנימיים המבוססים על השוואה של מפתחות.
- כפל מטריצה בווקטור עיצוב, ניתוח, ויישום של שלוש תוכניות מקביליות.
- שיטת מונטה-קרלו שיטה לפתרון בעיות חישוביות באמצעות מספרים אקראיים.
  - פתרון מערכות ליניאריות שיטות מקבילות לפתרון מערכות ליניאריות.
    - הנפה של ארטוסתנס שיטות מקביליות למציאת מספרים ראשונים.

? האם יש שאלות מנהליות

10 מיחשוב מקבילי ומבוזר

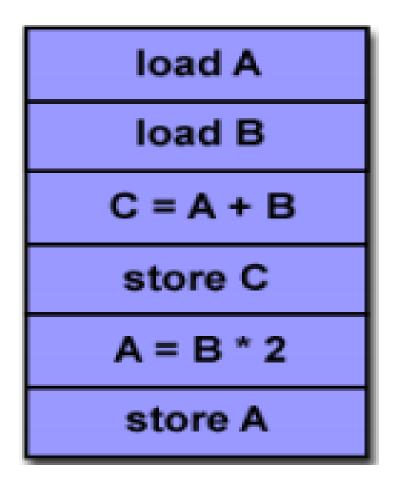
(VON NEUMANN) ארכיטקטורת פון-ניומן

- ארכיטקטורת פון-ניומן• ארכיטקטורה בסיסית אשר
- •פותחה בשנת 1945, הכוללת את ארבעת הרכיבים המרכזיים אשר מתוארים בתרשים.
- מוציא Control Unit את הפקודות ודואג
- •לביצוע שלהן בצורה סיריאלית.

11 ר גיא לשם"ד -מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר

(VON NEUMANN) ארכיטקטורת פון-ניומן

•שיטת העבודה הסיריאלית והבסיסית ביותר.

בכל מחזור שעון, מועברת למעבד רק פקודה אחת, ומעובד פריט מידע יחיד.

- ? מהי מקביליות
- הסדר או מצב המאפשר כמה פעולות
   או משימות שיש לבצע בו זמנית ולא
   ברצף"
- •במהלך 3 העשורים האחרונים, המקביליות השפיעה כמעט בכל תחום של מדעי מחשב.

13 מיחשוב מקבילי ומבוזר

? מהו מחשוב מקבילי

- מחשוב מקבילי היא טכניקת תיכנות
   הכוללת "שימוש במעבדים מרובים
   הפועלים יחד על בעיה אחת".
- •הבעיה בסך הכול מחולקת לחלקים, כל אחד מהם מבוצעת על ידי מעבד נפרד ובמקביל.

14 ר גיא לשם"ד -מרצה

מה שאנו יכולים לבצע בתוכניות "מקביליות"?

- •מחשבים\מעבדים\ליבות שרצים\ות במקביל.
  - •רשתות של תחנות עבודה.
- •רשתות חישובית (הרכבים ברשת של מחשבים, התקני אחסון, מכשירים מרחוק, וכו').
  - •למה לכתוב תוכניות "מקביליות" ? •כדי להשיג ביצועים

15 ר גיא לשם"ד -מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר

התכנות המקבילי

- •עקומת הלימוד של התכנות המקבילי היא מאוד מתונה.
- הסיבה לכך היא מנטלית ונובעת מהצורך להתרגל לחשיבה מסוג אחר חשיבה מקבילית. המתכנתים הורגלו לחשיבה – סדרתית, והיא עדיין מוטמעת באופן שבו מתבצעת מלאכת התכנות המקבילי.
- זאת משום שהזרם המרכזי של התכנות המקבילי מבוסס על שפות תכנות סדרתיות, שהורחבו לתמוך במקביליות. ולכן, קשה להתנתק מהחשיבה הסדרתית, למרות שהדבר רצוי מאוד.
- •לעומת זאת, הקניית חשיבה מקבילית יכולה להיעשות רק בעבודה קשה, דרך אצבעות הידיים. עוד רחוק היום שבו המונח "תכנות מקבילי" יהיה שם נרדף למונח "תכנות".

- •הפיתוח והמחקר של מערכות תוכנה מקביליות, אינו עומד בקצב המואץ של הפיתוח והמחקר של ארכיטקטורות חומרה מקביליות.
- •התכנות המקבילי נחשב לקשה, מייגע, ומועד לתקלים.
- •כתיבת יישומים מקביליים יעילים דורשת סביבת פיתוח הולמת, וכלים לניפוי תקלים שיאפשרו תכנות ידידותי נטול טעויות.

17 ר גיא לשם"ד -מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר

חשיבה מקבילית

- •תכנות מקבילי דורש מיומנות תכנות חדשות, ואופני חשיבה שונים לפתירת בעיות.
- התכנות הסדרתי הוא תהליך דטרמיניסטי באופיו, ואינטואיטיבי לאופן בו מתכנתים פותרים בעיות באמצעות אלגוריתמים.
- •לעומת זאת, התכנות המקבילי הוא לא דטרמיניסטי מטבעו. אלה שהתנסו בתכנות מקבילי מדווחים על קשיים בחשיבה שאיננה לינארית.
- •מכול מקום, האי דטרמיניזם הטבוע בתוכניות מקביליות הוא המפתח להשגת - ביצועים גבוהים.
- •ניתן לשלוט על ההתנהגות האי דטרמיניסטית של תוכנית מקבילית, אך רצוי לעשות זאת רק כשהדבר הכרחי, וחשוב לזכור, שניתן ללמוד לחשוב במקביל, ולכתוב תוכניות מקביליות ללא תקלים.

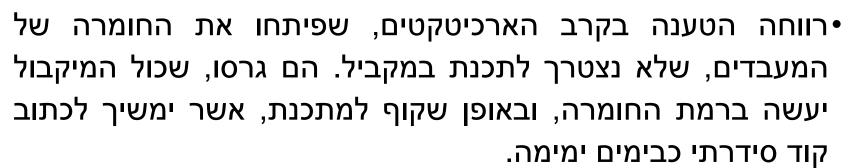
היכרות אינטימית עם החומרה

- •תכנות מקבילי דורש מהמתכנת היכרות קרובה עם ארכיטקטורת המחשב עליו הוא עובד.
- •היכרות זו, נחוצה לשם התאמת המבנה הלוגי של התוכנית למבנה הפיזי של ארכיטקטורת המחשב, והמעבדים המרכיבים אותו.
- •על המתכנת להיות מודע למפרט הבסיסי של המחשב, הכולל פרטים כמו מספר הליבות, המבנה הפיזי של הזיכרון הראשי, והמדרג של זיכרונות מטמון.
- •רק כתיבת קוד שלוקחת בחשבון פרטים אלה ואחרים, יכולה להבטיח ביצועים סבירים במערכות מרובות מעבדים וליבות. התכנות הסדרתי חסך מאתנו את הצורך לנבור בקרביים של המחשב.

19 מיחשוב מקבילי ומבוזר

Magic Box®

- הארכיטקטים שפיתחו את התוכנה של המעבדים, היו משוכנעים שהם יוכלו לפתח מהדרים אשר יהיו מסוגלים למקבל קוד סידרתי באופן אוטומטי. גם הם טענו, שאנחנו נמשיך לכתוב קוד סידרתי כבימים ימימה. קוד אשר יועבר כקלט למהדר, שידאג למקבל את הקוד אשר ירוץ על החומרה המקבילית, ויפיק ביצועים מיטביים.
- <u>•למרבה הצער, אנו מפתחי התוכנה נותרנו לבדנו, ואין לנו לסמוך</u> אלא על עצמנו.

והמציאות ...

- •חשוב שנזכור, שהתכנות המקבילי הוא לא פשוט. לעיתים, נדמה שמדובר בעוד שדרוג פונקציונלי לשפת תכנות קיימת ותו לא או בספריית פונקציות חדשה לתמיכה במקביליות.
- •אז זהו שלא. מדובר כאן במהפכת מחשוב של ממש. וכדי להבין את המהפכה היטב, אנו נדרשים ללמוד מחדש את רוב הקורסים שלמדנו משום הארכיטקטורות הן מקביליות, שפות התכנות הן מקביליות. מבני הנתונים הם מקביליים, מסדי הנתונים הם מקביליים, התקשורת היא מקבילי וכן האלגוריתמים הם מקביליים, הקלט/פלט הוא מקבילי וכן הלאה

21 בילי ומבוזר מיחשוב מקבילי ומבוזר

הגדרות בסיסיות

- 1. **מטלה** (Task) משימה כחלק מעבודה חישובית כוללת. בדר"כ מאופיינת ע"י תוכנית, או סט של פקודות המבוצעות ע"י מעבד.
- 2. מטלה מקבילית (Parallel Task) מטלה שיכולה להתבצע על מספר מעבדים במקביל.
- 3. סנכרון (Synchronization) תיאום בין מטלות מקביליות. קביעת נקודות זמן, אשר כל המטלות/מעבדים צריכים להגיע אליה, על מנת להתקדם הלאה.
- 4. גרעיניות (Granularity) היחס בין כמות החישובים לכמות התקשורת בתוכנית מקבילית. ישנן שתי קטגוריות כלליות:
- ר. גרעיניות גסה (Coarse) כמות גדולה (יחסית) של חישוב מבוצעת בין 1 נקודות תקשורת שונות.
- 2. גרעיניות עדינה (Fine) כמות קטנה (יחסית) של חישוב מבוצעת בין נקודות 2 תקשורת שונות.

22 ר גיא לשם"ד -מרצה 22

הגדרות בסיסיות (המשך)

- 5. האצה מקבילית (Observed Speedup) הערכה גסה להאצה של תוכנית מקבילית אל מול אותה תוכנית בהרצה טורית (זמן ריצה טורי (סיריאלי) כנגד זמן ריצה מקבילי).
- 6. תקורת מקביליות (Parallel Overhead) המחיר שיש לשלם (בזמן ריצה) על אופן חישוב\עבודה מקבילי. מאפיינים אשר משפיעים על התקורה הנ"ל הינם לדוגמא: (1) זמני התחלה וסיום של מטלות, (2) סינכרונים, (3) תקשורת מידע בין מטלות\מעבדים, ו-(4)תקורת תוכנה כתוצאה מעיבוד מקבילי.
- 7. מקביליות מאסיבית (Massively Parallel) שימוש במספר גדול מאוד של מעבדים\מחשבים לעבודה מקבילית.
- פתרון של (Embarrassingly Parallel) פתרון של 8. מקביליות כמעט מוחלטת מאוד, תו"כ שימוש בתיאום מינימלי ביניהן. מספר עצום של מטלות דומות מאוד, תו"כ שימוש בתיאום מינימלי ביניהן.

הגדרות בסיסיות (המשך)

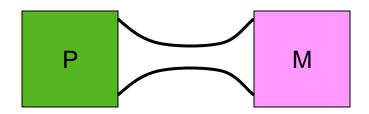
- 9. יכולת התאמה (Scalability) היכולת של מערכת מקבילית (Speedup) להעלות את ההאצה (Speedup) כתוצאה של תוספת מעבדים. דוגמאות לגורמים אשר משפיעים על היכולת הזאת:
  - 1. חומרה, בפרט תקשורת ורוחב הפס בין המעבד לזיכרון
    - 2. האלגוריתם שאותן האפליקציה מריצה
      - 3. תקורת המקביליות
- 4. מאפיינים הקשורים לאופן כתיבת האפליקציה (ברמת הקוד, לדוגמא).
- במספר (Cluster Computing) אשכול מחשבים .10 מחשבים, ויחידות מסוגים שונים לצורך הרכבת מערכת מקבילית

מחשוב מקביל הוא "אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף פעולה כדי לפתור את הבעיות גדולות במהירות."

מיחשוב מקבילי ומבוזר 25

- אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף". פעולה כדי לפתור את הבעיות גדולות במהירות".
- מחשוב במקביל פותח לראשונה, כדי למנוע את צוואר on Neumann bottleneck): בקבוק "פון-נוימן" (יסון בקבוק "פון במקביל פותח בקבוק "פון-נוימן" (יסון במקביל פותח לראשונה, כדי למנוע את צוואר במקביל פותח במקב
- יש אתר עיבוד אחד, וכל ההוראות הוא מטבעו רציף יש אתר עיבוד אחד, וכל ההוראות, האופרנדים והתוצאות חייבים לזרום דרך צוואר בקבוק בין מעבדים וזיכרון."

•von Neumann bottleneck:

- טכניקות מודרניות שמיועדות ל"להרחיב" את צוואר בקבוק פון נוימן:
  - •יחידות פונקציונליות מרובות
- •הקבלה והתקנת צינורות (pipelining) בתוך מעבד
  - וֹ⊘מעבד חופף ופעולות•
    - •זיכרון היררכי.

•

- אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף פעולה כדי לפתור את הבעיות גדולות במהירות".
  - ? מהו גדול
- •מעבדים המשמשים במעבדים מקבילים מסיביים Massively•מעבדים המשמשים במעבדים Parallel Processors-MPPs)
  שלהם תלוי בעיצוב הארכיטקטי.
- כלל אצבע: מכונות עם מספר קטן של צמתים (10 צמתים) נוטה להיות בעלי מעבדים חזקים יותר (לדוגמא שרת); מכונות עם מספר גדול מאוד של צמתים (נניח של 10,000 צמתים) נוטה להיות בעלי מעבדים חזקים פחות (לדוגמא כרטיס גרפי).

מיחשוב מקבילי ומבוזר 28

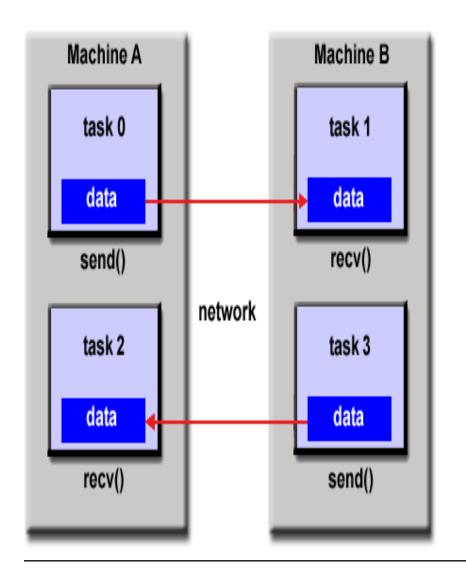
אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף" פעולה כדי לפתור את הבעיות גדולות במהירות."

- יכולת הרחבה (Scalability):
- אם זה ממשיך להניב (scalable) ארכיטקטורה היא מדרגית ארכיטקטורה היא מדרגית של עליות בכמות את אותם ביצועים פר מעבד כמספר של עליות בכמות המעבדים.
- •מעבדים מקבילים מסיביים (Mpps) מדרגים המתוכננים כך שניתן לבנות גרסאות גדולות יותר של אותו מחשב (כלומר גרסאות עם יותר צמתים\מעבדים) או הרחבות תוך שימוש באותו העיצוב.

- אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף"• פעולה כדי לפתור את הבעיות גדולות במהירות."
- מעבדים חייבים לתקשר אחד עם השני ועם העולם• החיצון.
  - :שתי פרדיגמות תקשורת MPP סטנדרטיות•
- העברת מסרים (message passing): מעבדים מתקשרים באמצעות שליחת הודעות אחד לשני
- זיכרון משותף (Shared memory): מעבדים מתקשרים על ידי גישה למשתנים משותפים

מיחשוב מקבילי ומבוזר מרצה רגיא לשם"ד -מרצה

מודל העברת מסרים (MPI)

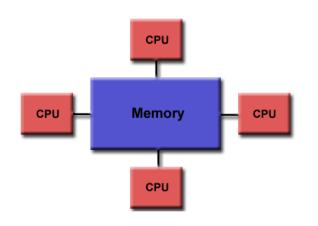

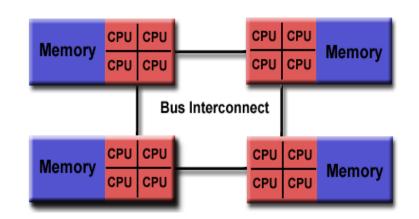
- סט של מטלות, אשר לכל אחת זיכרון לוקאלי משלה. מטלות אינן מוגבלות למחשב יחיד, ויכולות להתפרס על מספר כלשהו של מחשבים/אשכולות.
- המטלות מעבירות מידע בעזרת תקשורת המבוטאת בשליחת וקבלת הודעות.
- בדר"כ, העברת מידע הינה פעולה מתואמת, לדוגמא, לכל שליחה מצד אחד, תהיה קבלה בצד השני.
- -דוגמא למודל הנ"ל, הינו מנגנון הMPI .

מיחשוב מקבילי ומבוזר - מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר

(SHARED MEMORY) זיכרון משותף

- •המטרה היא לאפשר למספר המעבדים השונים לגשת לאותו זיכרון ולפעול עליו.
- •בצורה זו, מעבדים יכולים לשתף ביניהם מידע רלוונטי, ושינויים של מעבד כלשהו זמינים למעבדים האחרים.

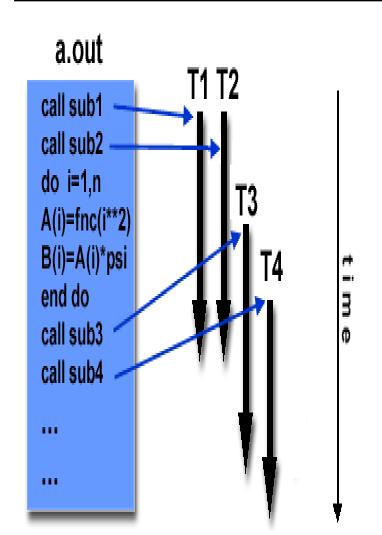

- המעבדים - Uniform Memory Access זהים, וכל אחד מהם יכול לגשת לזיכרון המשותף.

אני הגישה - Non-Uniform Memory Access לזיכרון בין המעבדים השונים אינם זהים. הגישה לזיכרון דרך הקישור של ה-Bus היא איטית יותר.

מיחשוב מקבילי ומבוזר - 23 ר גיא לשם"ד -מרצה 32

מודלים נוספים למחשוב מקבילי

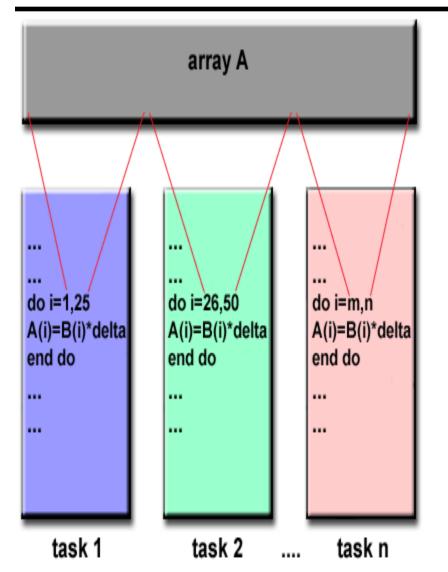

•מודל החוטים (Threads) - לתהליך מסוים יכולים להיות מספר מסלולי חישוב בו-זמנית. כאשר תהליך מתחיל לרוץ, הוא יכול ליצור חוטים, אשר משתפים ביניהם זיכרון, ובצורה זו לפצל את העבודה שלו, למספר תתי-עבודות, אשר בדר"כ יכולות לרוץ במקביל.

לכל חוט ישנה "ראיה גלובלית" של הזיכרון. החוטים מתקשרים בעזרת הזיכרון המשותף

מיחשוב מקבילי ומבוזר - מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר

מודלים נוספים למחשוב מקבילי

- מודל המידע המקבילי (מבוזר) במודל הנ"ל מבוצעת עבודה על אוסף
  של מידע, אשר מאורגן במבנה נתונים
  ידוע מראש (אשר מאפשר גישה
  מקבילית/מסודרת).
- קבוצה של מטלות פועלות על אותו מבנה הנתונים, אך כל מטלה (פועלת/אחראית) על חלק אחר מהמבנה. ובנוסף, כל המטלות מבצעות את אותה הפעולה.
- מבנה הנתונים מחולק לחתיכות (חלקי מידע) וכל מטלה מקבלת אחריות על כמות מסוימת של חתיכות (חלקי מידע).

מיחשוב מקבילי ומבוזר ר גיא לשם"ד -מרצה 34

- •"אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף פעולה כדי לפתור את הבעיות גדולות במהירות."
  - כמה זמן זה לוקח כדי לתקשר
    - •מדדי רשת רלוונטיים:
- •רוחב פס (Bandwidth): מספר הביטים לשנייה שיכולים להיות מועברים באמצעות הרשת.
- יהשהייה (Latency): זמן לוקחת העברת המסר דרך (ברשת.

מיחשוב מקבילי ומבוזר - מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר

- אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף פעולה כדי" לפתור את הבעיות גדולות במהירות."
- •תוכניות להעברת מסרים מקבילית, יכולות למזער עיכובי תקשורת על ידי חלוקת התכנית לתהליכים ולהתחשב בגרעיניות של התהליך במחשב.

$$granularity = rac{t_{computation- הישוב}}{t_{communication- תקשורת}}$$

גרעיניות (Granularity) - היחס בין כמות החישוב לכמות התקשורת בתוכנית מקבילית. בדר"כ, שלבי חישוב מופרדים משלבי התקשורת בעזרת פעולות\ארועי סנכרון.

מיחשוב מקבילי ומבוזר - מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר

PARALLEL COMPUTERS - מחשוב מקבילי

אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף פעולה כדי לפתור את הבעיות גדולות במהירות."

- •תוכניות מורכבות מתהליכים\משימות אשר עשוי להיות תלויים זה בזה.
- הארכיטקטורה\התוכנה חייבת לספק תמיכה לסנכרון (synchronization).
- •"סנכרון גבול" (barrier synch) משמש בדרך כלל לתיאום תהליכים.
- •תכנית עם תהליכים עצמאיים שנקראה "מקביליות כמעט מוחלטת - embarrassingly parallel" (פתרון של מספר עצום של מטלות דומות מאוד, תו"כ שימוש בתיאום מינימלי ביניהן).

מיחשוב מקבילי ומבוזר - 737 ר גיא לשם"ד -מרצה מרצה - 37

סנכרון (SYNCHRONIZATION) סנכרון

- synchronization) "סנכרון גבול" או מחסום גבול" (Barrier) נקודה בעת הביצוע, אשר אליה צריכות להגיע כל המטלות המעורבות בפעולה.
- •כל מטלה מבצעת את קטע הקוד שלה, עד שהיא מגיעה למחסום, ואז נאלצת לחכות עד שכל המטלות האחרות יגיעו למחסום (נחסמת/נעצרת).
- •כאשר המטלה האחרונה מגיעה למחסום, כל המטלות הינן מסונכרנות.

מיחשוב מקבילי ומבוזר - מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר

PARALLEL COMPUTERS - מחשוב מקבילי

- אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף פעולה כדי לפתור את <u>הבעיות גדולות במהירות."</u>
  - ? מהו גדול
  - (<u>massively parallel processor array</u>) MPPs ניתן להשתמש ב-• לפתור בעיות ש:
    - •לא ניתן לפתור במסגרת זמן סבירה.
    - •לא ניתן לפתור בגדלים שבהם יש עניין.
      - •לא ניתן לפתור בזמן אמת.
    - אינו כדאי מבחינה כלכלית (כ"א, זמן,..). עם מעבד יחיד

מיחשוב מקבילי ומבוזר – גיא לשם"ד -מרצה

PARALLEL COMPUTERS - מחשוב מקבילי

י"אוסף גדול של רכיבי עיבוד שיכול לתקשר ולשתף פעולה כדי לפתור את הבעיות גדולות במהירות."

- ? מה מהיר\טוב
- תלוי איך אתה מודד את ביצועים•

$$Speedup = rac{t_{serial-'ס'7770}}{t_{parallel-'garallel-'}}$$

$$giga = 10^9$$

$$tera = 10^{12}$$

$$peta = 10^{15}$$

מגבלות המקביליות - חוק אמדל

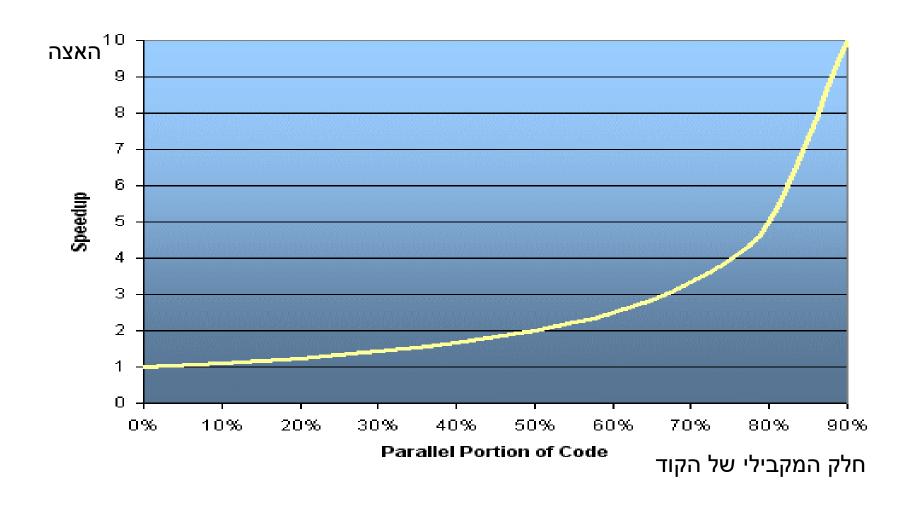
P החסם עליון על הפוטנציאל להאצה מאופיין ע"י גודל קטע הקוד $rac{1}{1-P}$

•כאשר נתון מספר המעבדים אשר מבצעים את קטע הקוד שניתן להאצה P (נסמן אותם ב-N), נקבל כי הפוטנציאל להאצה הינו:

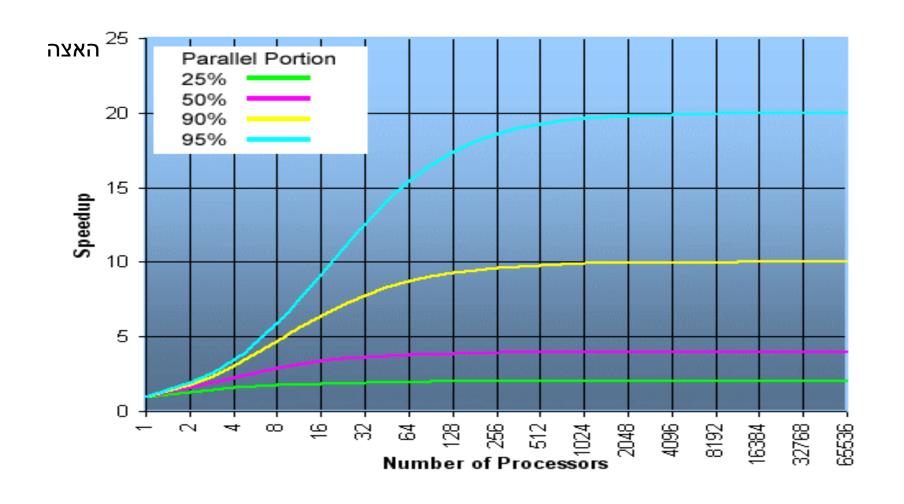
$$\frac{1}{\frac{P}{N} + S}$$

. הינו גודל קטע הקוד אשר נשאר סריאלי. S אשר S כאשר

מגבלות המקביליות - חוק אמדל

מגבלות המקביליות - חוק אמדל

מגבלות המקביליות - סיבוכיות

- בדר"כ, תוכניות מקביליות מסובכות יותר מתוכניות סיריאליות בכמה סדרי גודל.
- מכיוון שלא רק שפעולות מבוצעות במספר
   ערוצים, ישנו גם מידע אשר מועבר ביניהן.

•מערכות ההפעלה הן אלו שמחליטות על מדיניות הזימון ואופן ההפעלה המקבילי, ולכן, לא ניתן להניח דבר, ולהסתמך על מאורעות\תוצאות במערכת הפעלה אחת, כאשר עובדים עם מערכת הפעלה אחרת.

•ארכיטקטורת החומרה והתמיכה במקביליות ברמה החומרה עלולה גם היא להשפיע על הניידות.

מגבלות המקביליות - דרישות משאבים

- •המטרה של מקביליות היא להאיץ את זמן הריצה של תוכנית כלשהי, הדבר גורר שימוש מוגבר ב-CPU ויכול להשפיע לרעה על צריכת המשאבים.
- •בנוסף, בדר"כ, דרישות הזיכרון של תכנות מקבילי הינן, גדולות יותר מאשר תכנות סיריאלי, ושכפולי המידע הנדרשים יכולים להשפיע על זמן הריצה.
- •למעשה, יכול להיות כי עבור תוכניות מקביליות אשר פועלות זמן קצר, ריצה סיריאלית על אותה התוכנית היה מהירה יותר, עקב התקורה ביצירת סביבת ריצה מקבילית, אתחולים מתאימים והתקשורת הנדרשת.

מגבלות המקביליות - יכולת התאמה

- לפעמים, הוספה של מכונות\מעבדים\משאבי חישוב אינה מקצרת את זמן החישוב, אלא רק מגדילה אותו, וזאת, כתוצאה מהתקורה הקיימת בתקשורת\גישה למידע וכו'.
- •בנוסף, נכנסות כאן מגבלות חומרה, כדוגמת גודל רוחב הפס בין הזיכרון למעבדים, רוחב הפס של התקשורת בין המטלות, גודל הזיכרון אשר ניתן לכל מכונה, זמן המחזור וכו'.
- •נוסף לאלו, ספריות אשר תומכות במקביליות (לדוגמא OpenMP, MPI POSIX, ללא קשר לאפליקציה.

10 מחשבי העל המהירים ביותר

- 1. ASCI Red [Intel, 9632 processors)
- 2. ASCI Blue-Pacific [IBM SP, 5808 processors]
- 3. ASCI Blue-Mountain [SGI, 6144 processors]
- 4. NAVOCEANO SP [IBM, 1336 processors]
- 5. SR800-F1/112 [Hitachi, 112 processors]
- 6. SR800-F1/112 [Hitachi, 100 processors]
- 7. T3E1200 [Cray, 1084 processors]
- 8. T3E1200 [Cray, 1084 processors]
- 9. SR800/128 [Hitachi, 128 processors]
- 10. T3E900 [Cray, 1324 processors]
- 16. Blue Horizon [IBM, 1152 processors]

? מה אתם יכולים לקנות היום

- •IBM SP [e.g. Blue Horizon]
- SGI Origin 2000 [distributed shared memory]
- •Sun HPC 10000 [SMP front-end and SMP compute engine]
- Compaq Alpha Cluster
- Tera MTA [Multithreaded architecture]
- Cray SV-1 Vector Processor
- Fujitsu and Hitachi Vector Supers

49 ר גיא לשם"ד -מרצה מקבילי ומבוזר

LOCAL COMPUTER MAKES GOOD: BLUE HORIZON @ SDSC -- WORLD'S 16TH FASTEST MACHINE (AS OF JUNE, 2000)

25 ר גיא לשם"ד -מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר

<u>מגמה נוכחית בארכיטקטורות מחשוב מקבילית: אשכולות</u> (CLUSTERS)

- (Poor man's Supercomputer) מעין מחשב על עלוב•
  - .(A pile-of-PC's) ערימה של מחשבים•
- (Myrinet) או ברשת במהירות גבוהה (Ethernet) שימוש א'טרנט•
  - •שימוש בארכיטקטורת חומרה גבוה (בעתיד הקרוב).
  - •בעיקרו של דבר בניה עצמית של מעבדים מקבילים (MPP).

15 ר גיא לשם"ד -מרצה מיחשוב מקבילי ומבוזר